

BREDBÅNDSARBEIDET I ØYER 2021

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Sammendrag:

Tilgangen på bredbånd er viktig for fastboende, fritidsboende og næringslivet i Øyer. Den teoretiske bredbåndsdekningen for Øyer er 100 prosent av husstandene. Den opplevde dekningen antas å være betraktelig lavere. Kommunedirektøren tilrår derfor at den foreslåtte bredbåndshandlingsplanen for 2021, vedtas.

Saksutredning:

Ifølge den nasjonale bredbåndsrapporten til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) for andre halvår 2020, har 100 prosent av husstandene i Øyer tilgang på bredbåndsabonnementer eller mulighet til å få slike. Dette omfatter husstander som har eller kan få bredbåndsabonnement. 61 prosent har eller kan få kablet bredbånd. De øvrige 39 prosentene har eller kan få hovedsakelig i form av mobile løsninger.

Bredbånd i denne sammenhengen, er definert som kablet eller trådløs teknologi for å kunne gi datanedlasting på minimum 30 Mbit/s til sluttbruker. Tilgangen til og muligheten for bredbånd i Øyer med abonnementer som er hastighetspriset, tilbys i all hovedsak av tre aktører. Én av dem har bredbånd gjennom fiber som sitt primærkonsept, én tilbyr både gjennom fiber og mobil teknologi (med klar overvekt på sistnevnte) og én har bare prioritert bredbånd mobilt som sitt konsept. I tillegg eksisterer det en tilbyder av trådløst bredbånd med god dekning i kommunen, men kun med abonnementer som er mengdepriset.

Øyer kommune vedtok ved formannskapetets behandling 10. april 2018, å bli med i Bredbåndsprosjektet i Lillehammer-regionen. Gjennom prosjektet jobbes det strategisk og operativt for å stimulere til etablering av bredbånd i områder som der det ikke er grunnlag for etablering på kommersielt grunnlag. Med kommersielt grunnlag, forstås at kostanden for etablering og drift i sin helhet, dekkes av bredbåndskundene gjennom tilbydernes ordinære etablerings- og abonnementsløsninger.

Bredbåndsprosjektet driftes av Lillehammer-regionen Vekst (LRV). Ut over et enkelttilskudd på kr. 30.000,- ved etablering av prosjektet, finansieres arbeidet som utføres for og i Øyer, gjennom kommunens årlige andel av kostnaden for LRV.

Øyer kommune har ikke et eget bredbåndsfond, men gjør vedtak om årlig bevilgning gjennom ordinær budsjettbehandling. For 2021 er det avsatt kr 740.000,- for arbeidet med å stimulere til bredbånd i områder uten kommersielt grunnlag.

Stortinget stiller årlig midler til disposisjon for utbygging av bredbånd i områder uten kommersielt grunnlag. Beløpet varierer fra år til år. Midlene administreres av Nkom. Innstillingen til hvilke prosjekter som skal få midler, gjøres av fylkeskommunene. Inkludert midlene Innlandet fylkeskommune selv stilte til disposisjon, fikk 25 kommuner i Innlandet tilsagn om til sammen 84 millioner kroner i 2020. Totalt søkte 36 kommuner i fylket i sum over én milliard kroner. Hverken Øyer eller de øvrige kommunene i Lillehammer-regionen, fikk tilsagn om tilskudd i 2020.

De statlige bredbåndstilskuddene som fordeles gjennom fylkeskommunene, har som betingelse at søkerkommunene stiller med minimum 25 prosent egenfinansiering av de estimerte projektkostnadene. I Øyer ble det for 2020, identifisert områder som kunne være aktuelt for fiberprosjekter. Den estimerte totalkostnaden for prosjektene var på i overkant av 25 millioner kroner. I tillegg til bidrag fra husstandene, ble behovet for kommunal egenfinansiering estimert til totalt i overkant av 5 millioner kroner. Arbeid med å stimulere til etablering av bredbånd i områder uten kommersielt grunnlag, omfattes ikke av kommunens lovpålagte tjenesteproduksjon.

VURDERING:

Kommunedirektørens vurdering er at dekningsgraden for bredbånd i Øyer basert på opplevd tilgjengelighet, er betraktelig lavere enn estimatet på 100 prosent som fremgår av Nkom-rapporteringen. Flere grunner kan tenkes til det:

- Tilbydernes dekningskart kan være for grovmaskede slik at områder uten dekning likevel kategoriseres som med dekning.
- Der muligheten for bredbånd baserer seg på trådløse løsninger, kan terrengutforming tenkes å gi blindsoner som dekningskartene ikke fanger opp.
- Trådløse løsninger fra mobilselskapene har begrensninger i kapasitet som fører til at tilbyderne er villige til å selge abonnementer innen områdene med dekning, men i begrensede mengder som gjør at ikke alle innenfor dekningsområdet kan få bredbånd basert på dagens mobilkapasitet.
- Det tilbys ikke hastighetsprisede, men kun datamengdeprisede trådløse abonnement i enkelte områder.

- Manges forståelse av bredbånd baserer seg på oppfatningen av at bredbånd kun er mulig gjennom kabelførte løsninger.

Å minke avstanden mellom den teoretiske og den faktiske dekningsgraden, vil kreve at det jobbes strategisk og operativt med samtlige av de nevnte utfordringene. Både kommunens økonomiske utfordringer samt det spredtbygde bosettingsmønsteret, gjør arbeid med å øke dekningsgraden særlig utfordrende.

- Full bredbåndsdekning basert på kablete løsninger, også i områder uten kommersielt grunnlag, er i realiteten ikke gjennomførbart selv med statlige og fylkeskommunale tilskudd så lenge kravet til kommunal medfinansiering er på minimum 25 prosent. Det videre arbeidet med å stimulere til bredbånd frem til husstandene gjennom kabel, vil måtte konsentrere seg om mindre og tettbygde områder.
- I samarbeid med tilbyderne av hastighetsprisede trådløse bredbåndsløsninger, må det identifiseres hvilke områder som kan dekkes gjennom oppgradering av eksisterende basestasjoner på en slik måte at alle som ønsker bredbånd, kan få tilgang til det.
- I samarbeid med tilbyderne av hastighetsprisede trådløse bredbåndsløsninger, må det identifiseres hvilke områder som kan dekkes gjennom etablering av nye basestasjoner på en slik måte at alle som ønsker bredbånd, kan få tilgang til det.
- Arbeidet med å øke den faktiske utbredelsen av bredbånd, må i større grad være fokusert på økning av dekningsgrad og i mindre grad på teknologisk løsning.
- Kommunen må gjennom sitt digitale kommunikasjonsarbeid, informere mer og tydeligere til innbyggerne, om hvordan det jobbes med utbredelse av bredbånd, hva som kreves av økte bidrag fra husstandene og hvilke teknologier som kan være aktuelle.
- Kommunen må gjennom informasjonsmøter i grender, informere mer og tydeligere til innbyggerne, om hvordan det jobbes med utbredelse av bredbånd, hva som kreves av økte bidrag fra husstandene, hvilke teknologier som kan være aktuelle samt nødvendigheten av aktivt grendeengasjement.
- Kommunen må jobbe med bredbåndstilbydere for å bidra til å løse utfordringer med underliggende strukturelle hindringer som eksempelvis behov for grunnerverv og fremføring av strøm der dette kan gi økt bredbåndsdekning for mange husstander.

Kommunedirektøren vurderer en betydelig økning av den faktiske bredbåndsdekningsgraden som nødvendig dersom Øyer kommune også i fremtiden skal oppleves som en attraktiv kommune å bosette seg i, etablere næring i eller bli værende i.

Tilråding til bredbåndshandlingsplan for 2021:

Kommunedirektøren tilrår at innsatsen i 2021 med å stimulere til utbygging av bredbånd i områder uten kommersielt grunnlag, baseres på følgende prioriteringer:

- Det skal i løpet av 2021 utarbeides en helhetlig bredbåndstrategi for Øyer kommune.
- Arbeidet med utarbeidelse av bredbånd prioriteres til grender som gjennom aktiv deltakelse, selv prioriterer ressurser til bredbåndsutbygging.
- Det skal arrangeres grendemøter i grender som er villige til å prioritere egne ressurser til bredbåndsutbygging.
- Arbeidet med bredbånd gjennom kablete løsninger, prioriteres til områder og grender med tett bosetting. Dette inkluderer vurdering av prosjekter med potensial for medfinansiering gjennom statlige tilskudd.
- Arbeidet med bredbånd gjennom trådløse løsninger, prioriteres til områder og grender der dette kan tilbys gjennom oppgradering av eksisterende baser.
- Områder som potensielt gir flest nye påkoblinger, prioriteres.
- Arbeidet med utbredelse av bredbånd skal prioritere løsninger som gi flere muligheter for hastighetsprisede abonnementer fremfor datamengdeprisede abonnementer.

Kommunedirektørens forslag til innstilling:

Prioriteringene i 2021 med å stimulere til utbygging av bredbånd i områder uten kommersielt grunnlag, baseres på kommunedirektørens tilråding for bredbåndshandlingsplan.

Ådne Bakke
Kommunedirektør

Dag Vågsnes